

СЕРТИФІКАТ

на публікацію матеріалу в журналі
«Відкритий урок: розробки, технології, досвід»

НАЗВА МАТЕРІАЛУ

Розробка уроку «Наш край - Богодухівщина у стародавні часи» з історії України в 6-му класі

АВТОР

Кишиченко Людмила Миколаївна, учитель історії.
Богодухівський ліцей № 3 Харківської обл.

АНОТАЦІЯ

План-конспект уроку на заявлену тему з методичними додатками, мета якого - ознайомити учнів із історією рідного краю Богодухівщини найдавніших часів; показати нерозривність історії Богодухівщини з історією України; учити учнів конспектувати навчальний матеріал, вибирати головне, узагальнювати вивчене; формувати вміння співпрацювати, спілкуватися

ПУБЛІКАЦІЯ

Робота публікується у № 04/2015 (квітень 2015)
журналу «Відкритий урок: розробки, технології, досвід».

Головний редактор
ТОВ «Видавництво «Плеяди»

Олег Іванов

ВИДАВНИЦТВО

ПЛЕЯДИ

ЖУРНАЛ «ВІДКРИТИЙ УРОК: РОЗРОБКИ, ТЕХНОЛОГІЇ, ДОСВІД»

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 21853

Докладніше про журнал на www.osvita.ua/publishing
e-mail форуму: forum@osvita.ua
тел. (044) 200-28-38

Конспект уроку у 6 класі з історії України

Тема: Наш край - Богодухівщина у стародавні часи.

Мета:

- ознайомити учнів з історією рідного краю Богодухівщини найдавніших часів;
- показати зв'язок історії Богодухівщи з історією України;
- вчити учнів конспектувати навчальний матеріал, вибирати головне, узагальнювати вивчене;
- формувати вміння співпрацювати, спілкуватися;
- навчити сфокусувати увагу учнів на проблемі й викликати інтерес до обговорюваної теми;
- виховувати в учнів любов до історії, до рідного краю;
- залучати школярів до пошуків археологічних та історичних пам'яток.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Методи: - робота в малих групах "Пошук Інформації";

- імітаційна гра "Хто я?";
- історичний диктант.

Основні поняття уроку: археологічна культура, черняхівська культура, скіфи, сармати, слов'яни.

Обладнання: - таблиці:

1. "Скіфське городище УІ-У ст. дон. є., с. Полкова Микитівка Богодухівського району"(Додаток 1)
 2. "Сармати с. Воскресівка"(Додаток 2)
 3. "Черняхівська культура (Богодухівський район)" (Додаток 3)
 4. "Археологічна карта Богодухівського району"(Додаток 4)
- атласи (історія України 7 клас), робочі зошити;
 - навчальні аплікації;
 - гончарні вироби скіфського, сарматського, слов'янського періоду на території Богодухівщини.

Виставка літератури про Богодухівщину:

1. Беляєв М. С, Чернігова Н. В. Наш край - Богодухівщина. -Х., 1993 р.
2. Богодухів: 36. архівних документів і матеріалів. - Х.: Фоліо, 1995.
3. Гаман В. Богодухів, або Люди з Божою іскрою - К.: Вир, 1999.
4. Н. Могилевська, М. Беляєв. Криниці світла і добра.-Х., 2002.
5. В. Таран, Н. Могилевська.Богодухівська симфонія. -Х., 1997.
6. Рідний край: Навчальний посібник з народознавства
(За ред. І. Ф. Прокопенка) - Х.: Основа, 1993.

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань. Мотивація уроку.

Любі діти! Сьогодні у нас незвичайний урок. Тому мені потрібна ваша допомога для того, щоб розпочати його.

Давайте з вами разом пригадаємо:

1. За допомогою яких джерел вивчається історія?(писемні, усні, речові)
2. А за якими з названих вами джерел, ми можемо дізнатися про стародавню історію України? (*речові*)
3. Яка ж наука вивчає життя людей по речових пам'ятках? (*археологія*)
4. Згадайте, залишки життя яких народів було знайдено на території сучасної України? (*аплікація*) кіммерійці, скіфи, сармати, слов'яни.
5. А чи знаєте ви, чи всі ці народи заселяли наш край - Богодухівщину?(*кіммерійці - прибирається аплікація*)

Отже, сформулювати тему сьогоднішнього уроку - до снаги кожному з вас.

- Як ви гадаєте, про що йтиме мова на сьогоднішньому занятті?

(Учні висловлюють свої думки . Вчитель відкриває дошку, де записана тема уроку).

II. Оголошення теми, мети уроку.

III. Вивчення нового матеріалу.

Групова робота «Пошук інформації»

1. Учні об'єднуються в групи, визначається назва груп і ставиться

табличка з назвою на столі.

2. Вчитель називає консультантів і представляє їх.
3. Групи отримують запитання по темі уроку:

Скіфи.

1. Городище біля Полкової Микитівни.
2. Побудова скіфського городища.
3. Основне заняття.
4. Ремесла і промисли скіфів:
 - а) бронзоливарне ремесло;
 - б) виплавка заліза.
5. Вироби скіфів:
 - а) із кісток;
 - б) з каменю;
 - в) з глини.
6. Торгівля з грецькими містами-колоніями.

Сармати.

1. Курган в с. Воскресенівка.
2. Заняття та ремесла.
3. Побут сарматів.
4. Військова справа.

Слов'яни - черняхівська культура.

1. Археологічна культура.
2. Поселення черняхівців біля с. Кручик і с. Лозова.
3. Заняття.
4. Ремесла.
5. Перші наукові знання:
 - а) наочний календар;
 - б) медицина;
 - в) письмо.
6. Проблема етнічного складу черняхівців.

1. Називаємо обладнання та довідкову літературу на столах груп.
2. Визначається час на пошук та аналіз інформації.
(5-7 хв.)
3. Виступи доповідачів(по 5-6 хв. = 12-15 хв.)
4. Пояснення вчителя після виступу кожного доповідача.
Коментар до таблиць.
5. Називаємо обладнання та довідкову літературу на столах груп.
6. Визначається час на пошук та аналіз інформації.
(5-7 хв.)
7. Виступи доповідачів(по 5-6 хв. = 12-15 хв.)
8. Пояснення вчителя після виступу кожного доповідача.
Коментар до таблиць.

IV. Закріплення.

1. Імітаційна гра "Хто я?"

(учні виходять і розказують відомості про свій народ. Групи вгадують).

2. Гра "Чиї речі?" (учні вгадують, який народ виготовив дану річ).

3. Історичний диктант "Так" чи "ні"? (1 учень працює за дошкою, а інші - на листках. "Так"(+), "ні"(-)

Запитання:

(+)1. На території сучасної України проживали кіммерійці, скіфи, сармати, слов'яни.

(+) 2. На території Богодухівщину проживали скіфи, сармати, слов'яни.

(-) 3. У скіфів були жінки-воїни?

(+) 4. Сарматське поселення знайшли тільки в с. Воскресенівка (-) 5. Слов'яни були кочові племена.

(+)6. Сармат означає "оперезаний мечем".

(-) 7. Ювелірні вироби скіфів зберігаються тільки у Москві.

(+) 8. Скіфи і сармати - кочові племена.

(-)9. У черняхівців ще не було розвинуте гончарство.

(+)10. У черняхівців була розвинена письменність, з'явилися перші наукові знання.

(+)11. Представників черняхівської культури вважають слов'янами.

(+)12. Автори книги "Наш край - Богодухівщина" М. С. Беляєв, Чернігова Н. В.

Перевірка диктанту біля дошки, учні - кожен свою роботу. Вчитель визначає рівень (%) засвоєння вивченого на уроці матеріалу класом.

1-3: ____ учнів

4-6: ____ учнів

7-9: ____ учнів

10-12: __ учнів

V. Підсумок уроку, виставлення оцінок.

VI. Домашнє завдання. Опрацювати конспект

VII. Демонстрація виставки літератури про історію Богодухівщини

Додаток до «Імітаційної гри»

«Я - представник кочового племені. Я разом зі своїми товаришами змусив перського царя Дарія ганебно відступити з військом.

У нас було багато унікальних виробів з золота, зараз вони прикрашають і музей історії коштовностей

у Києві. Ми торгували з греками. Про мій народ написано безліч наукових праць, поетичних і прозових творів, коли мій народ не знав письма, (померлих мого народу)

Мій народ ховали в могилах, на які зверху наносили насипи — курган.

Такі поховання розташовані і на території вашого району.(городище біля Полкової Микитівки, кургани в районі Куп'євахи). Хто я?»

(Скіфи)

«Культуру мого народу сучасні вчені не можуть віднести до певного народу люди мого народу займалися землеробством, полюванням,

збирали мед диких бджіл. Високого рівня досягло гончарство, бо саме з'явився гончарний круг. Посуд - здебільшого сірого кольору.

У нас був своєрідний наочний календар, ми винайшли перші хірургічні інструменти, з'явилися початки наукових знань і почало зароджуватися письмо.

Поселення на Богодухівщині біля с. Кручик с. Лозова. Хто я?»

(Слов'яни, представники черняхівської культури)

«Мій народ вів кочовий спосіб життя. Ми - воїни - кіннотники. Про нас часто згадують античні автори в своїх працях.

У легендах про нас говориться, що у суспільстві мого народу особливу роль відігравали жінки. Жодна дівчина мого народу не виходила заміж, доки не вбила хоч одного ворога.

На території Богодухівського району тільки одне поховання мого народу в с. Воскресенівка. Хто я?» (Сармати)

Додаток 1

Скіфське городище VI-V ст. до н.е.
Північна Миколаївка

Розкоп XIII

Умовні позначення

Ями для зберігання зерна

Гончарні вироби

Вироби з металу

Розвал печі для гартування залізних виробів

22.02.2015

Додаток 2

Сармати

Гончарний посуд

Знахідка в с. Воскресенці

22.02.2015

Додаток 3

Черняхівська культура

Завдяки великій кількості знахідок Черняхівська культура є найкращою відомою в Україні. Дослідження її в 1920-ті роки дозволили встановити її місце в археологічній культурі Європи. Черняхівська культура є частиною великої європейської культури, яка охоплює територію від Балтики до Чорного моря.

Посуд та знаряддя праці Черняхівців

1 - керамічний посуд (1 - кувалда, 2 - ваза, 3 - чашка);
4 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
5 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
6 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
7 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
8 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
9 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
10 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
11 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
12 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
13 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
14 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
15 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
16 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
17 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
18 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
19 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
20 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
21 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
22 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
23 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
24 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
25 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
26 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);

Зброя, предмети туалету та прикраси

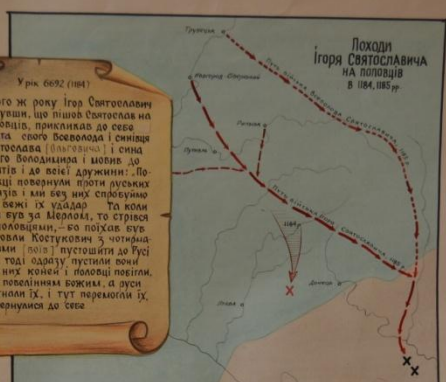
1 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
2 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
3 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
4 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
5 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
6 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
7 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
8 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
9 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
10 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
11 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
12 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
13 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
14 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
15 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
16 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
17 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
18 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
19 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
20 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
21 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
22 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
23 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
24 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
25 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
26 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);

22.02.2015

Додаток 4

Слов'яни

Слов'яни є найбільшою слов'янською групою на території України. Вони були однією з перших народів, які заселили територію України. Слов'яни мали великий вплив на розвиток української культури.

Походи Ігоря Святославича на поляків в 984, 985 рр.

У рік 982 (984) того ж року Ігор Святославич почуваючи, що князь Святослав на поляків, прикликав до себе брата свого Всеволода і синів Всеволода (Володимир і Моїсея) свого Володимира і Моїсея до братів і до всієї дружини. Поляки повернули проти руських князів і всі без них сповідали на бажі їх удадар. Та коли він був за Мерилом, то стріся з поляками, що поїхав сує Овелью Костюкович з чотирмастами полк і пустошити до Русі — і тоді одразу пустили коней до них коней і половці поїхали, за повелінням вождем, а руси поїхали в К. і тут перемогли їх, і вернулись до себе.

Слов'янські пам'ятки Харківщини (з доцільними порівняннями)

1 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
2 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
3 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
4 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
5 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
6 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
7 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
8 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
9 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
10 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
11 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
12 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
13 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
14 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
15 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
16 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
17 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
18 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
19 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
20 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
21 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
22 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
23 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
24 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
25 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
26 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);

Слов'янські речі, знахідки на Слобожанщині

1 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
2 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
3 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
4 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
5 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
6 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
7 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
8 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
9 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
10 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
11 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
12 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
13 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
14 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
15 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
16 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
17 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
18 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
19 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
20 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
21 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
22 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
23 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
24 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
25 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);
26 - керамічний посуд (1 - чашка, 2 - ваза);

22.02.2015

